

Hoofdstuk IV - Toelating als vluchteling;
intrekking van een zodanige toelating.

1. Toelating als vluchteling

rechtspositie

Ingtolge art. 10, eerste lid, aanhef en onder b, Vw is het aan vreemdelingen, die door de Minister van Justitie als vluchteling zijn toegelaten, toegestaan voor onbepaalde tijd in Nederland te verblijven. Een toelating als vluchteling wordt derhalve - anders dan een vergunning tot verblijf - niet voor een bepaalde tijdsduur verleend, noch kunnen daarbij beperkingen worden gesteld of daaraan voorschriften worden verbonden. Maatregelen van toezicht als bedoeld in art. 17, tweede lid, en 18 Vw kunnen ten aanzien van vreemdelingen die als vluchteling zijn toegelaten niet worden getroffen. Een toelating als vluchteling kan alleen door de Minister van Justitie worden verleend: voor het geven van een daartoe strekkende beschikking is overeenstemming vereist met de Minister van Buitenlandse Zaken (art. 15, vierde lid, Vw).

het indienen van
een verzoek om
toelating als
vluchteling

Toelating als vluchteling kan plaats vinden ten aanzien van vreemdelingen, die afkomstig zijn uit een land, waarin zij gegronde reden hebben te vrezen voor vervolging wegens hun godsdienstige of politieke overtuiging of hun nationaliteit, dan wel wegens het behoren tot een bepaald ras of tot een bepaalde sociale groep, en die op de voorgeschreven wijze een verzoek om toelating als vluchteling hebben ingediend (art. 15, eerste lid, Vw; art. 16, eerste lid, aanhef en onder a, Vw, juncto art. 52 Vb). Het verzoek moet door de vreemdeling (of diens wettelijke vertegenwoordiger) worden ingediend bij het hoofd van plaatselijke politie der gemeente waar hij zijn woon- of verblijfplaats heeft en wel met gebruikmaking van een formulier van het in bijlage 4 W, onder f, opgenomen model (Zie art. 28, eerste lid, aanhef en onder f, Vw). In het verzoek kunnen zijn inbegrepen de inwonende kinderen beneden de leeftijd van vijftien jaar van de aanvrager. De indiening geschiedt in tweevoud. Beide exemplaren van het verzoek worden door of vanwege het hoofd van plaatselijke politie, nadat daarop de datum van ontvangst is aangetekend, voorzien van een dienst-

- stempel -

voorstel aan
de Minister van
Justitie

stempel en ondertekend, waarna één exemplaar wordt teruggegeven aan degene die het verzoek heeft ingediend. Het andere exemplaar wordt medegezonden met het ambtsbericht, dat het hoofd van plaatselijke politie met betrekking tot het ingediende verzoek aan de Minister van Justitie doettoekomen.1)

In dit ambtsbericht dient uitvoerig te worden weergegeven om welke redenen de vreemdeling om toelating als vluchteling heeft verzocht en dienen voorts alle gegevens te worden neergelegd welke kunnen dienen ter beoordeling van de vraag of de vreemdeling aan de in art. 15, eerste lid, Vw gegeven omschrijving voldoet. Met name moet daaruit blijken of de vreemdeling vóór zijn binnenkomst in Nederland reeds verblijf was toegestaan in een ander land dan dat, waarin hij aan gevaar voor vervolging zou blootstaan en op grond waarvan hij vrees voor vervolging, als in art. 15, eerste lid, Vw bedoeld, koestert. Is hij nog in het bezit van een geldig reis papier op grond waarvan hij tot een derde land kan worden toegelaten, dan behoort tevens een omschrijving van dat reis papier te worden gegeven, met vermelding van de datum tot welke de toelating tot dat land gewaarborgd is. Voorts moet uit het ambtsbericht blijken sedert welke datum de vreemdeling in Nederland verblijft en in welke gemeenten hij sedert zijn binnenkomst woon- of verblijfplaats heeft gehad. De stukken dienen vervolgens, voorzien van het advies van het hoofd van plaatselijke politie, in tweevoud te worden toegezonden aan de bevoegde procureur-generaal, fgd. directeur van politie. Deze zendt één exemplaar daarvan, voorzien van zijn beschouwingen en adviea, door aan de Minister van Justitie (te adresseren aan de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking). Heeft de vreemdeling het verzoek ten minste een maand vóór het verstrijken van de geldigheidsduur van een hem verleende vergunning tot verblijf ingediend, dan kan hij ingevolge art. 79 Vb niet worden uitgezet zolang op dat verzoek nog niet is

gedragslijn zolang op het verzoek nog niet is beslist.

- beslist -

1) Voor vreemdelingen die zich overeenkomstig art. 6, tweede lid, of art. 22, tweede lid, Vw op vluchtelingschap beroepen geldt de speciale regeling, neergelegd in de Hoofdstukken II en III,

inwilliging van het verzoek	<p>beslist. ¹⁾ Heeft hij het verzoek tijdig ingediend, dan wordt hem ingevolge art. 43, tweede lid, VV een afzonderlijk formulier verstrekt, waarop de aantekening is gesteld: "verzoek ingediend om toelating als vluchteling". Overigens dient het hoofd van plaatselijke politie, alvorens - overeenkomstig art. 23, tweede lid, Vw - een last tot uitzetting te geven ten aanzien van een vreemdeling, die inmiddels een verzoek om toelating als vluchteling heeft ingediend, steeds een bijzondere aanwijzing daaromtrent van de Minister van Justitie te vragen, in spoedeisende gevallen op de wijze, voorgeschreven in Deel H, onder 1, van deze circulaire.</p> <p>De beslissing van de Minister van Justitie op het door de vreemdeling ingediende verzoek om toelating als vluchteling wordt ter kennis gebracht van de procureur-generaal, fgd. directeur van politie, die daaromtrent heeft geadviseerd en van het desbetreffende hoofd van plaatselijke politie. Is het verzoek ingewilligd dan wordt de vreemdeling een document uitgereikt van het als bijlage 5, onder <u>b</u>, bij het VV gevoegde model. Heeft de toelating als vluchteling mede betrekking op inwonende kinderen beneden vijftien jaar dan wordt zulks in de voor het stellen van aantekeningen bestemde ruimte van dat document vermeld.</p>
afwijzing van het verzoek	<p>Is het verzoek afgewezen, dan wordt de beschikking van de Minister van Justitie in drievoud toegezonden aan het hoofd van plaatselijke politie. Een exemplaar dient aan de indiener van het verzoek te worden uitgereikt, het tweede exemplaar is bestemd voor de administratie van het hoofd van plaatselijke politie en het derde exemplaar wordt, nadat daarop is aangetekend op welke datum en op welke wijze de beschikking ter kennis van verzoeker werd gebracht, zo spoedig mogelijk aan de Minister van Justitie toegezonden. Tevens wordt een vierde exemplaar ter kennisneming toegezonden aan de procureur-generaal, fgd. directeur van politie, die (mede) omtrent het verzoek heeft geadviseerd.</p>

- Werd -

1) Voor verdragsvluchtelingen zal deze eis, met overeenkomstige toepassing van art. 104, eerste lid, Vb, niet dienen te gelden; hun-uitzetting moet ook achterwege blijven indien de hier bedoelde termijn van een maand niet in acht is genomen (zie hiervoor nader: Hoofdstuk V)

Werd aan de vreemdeling een inlegblad verstrekt, waarop de in art. 43, tweede lid, VV bedoelde aantekening werd gesteld, dan dient dit document zo mogelijk te worden **ingehouden**. Van een afwijzende beslissing op een verzoek om toelating **als vluchteling kan** de **vreemdeling** ingevolge art. 29, eerste lid, aanhef en onder **a**, Vw herziening vragen aan de Minister van Justitie (zie in dit **verband** ook de **artt.** 30 en 31, eerste lid, aanhef en onder **b**, Vw, alsmede art. 16 Vb).

Overigens behoeft afwijzing van een verzoek, **als vorenbedoeld**, nog geenszins **te** betekenen. dat de vreemdeling ons land **zal** moeten verlaten. Het kan voorkomen, dat hij op het tijdstip **waarop de beschikking** te zijner kennis wordt gebracht, nog houder is van een geldige vergunning tot verblijf **of** van een vergunning tot vestiging. Ook is het zeer wel denkbaar dat een vreemdeling, die houder was van een vergunning tot verblijf **en op** wiens verzoek **om** toelating **als vluchteling** afwijzend is beslist, verder verblijf in **ons land kan** worden toegestaan op de voet van art. 9 Vw, in **welk** geval hij in de gelegenheid kan worden gesteld alsnog een verzoek in te dienen **om** verlenging van de geldigheidsduur der vergunning tot verblijf. Aanwijzingen hieromtrent **zullen** van geval tot geval door de Minister van Justitie worden verstrekt.

2. Het intrekken van een toelating als vluchteling.

bevoegdheid	Ingevolge art. 15, derde lid, Vw berust de bevoegdheid tot het intrekken van een toelating als vluchteling uitsluitend bij de Minister van Justitie. Ook in dit geval dient de beschikking te worden gegeven in overeenstemming met de Minister van Buitenlandse Zaken (art.
gronden	15, vierde lid, Vw). Intrekking kan plaats vinden op dezelfde " beperkte " gronden als waarop een vergunning tot vestiging kan worden ingetrokken (zie hiervoor art. 14, eerste lid, Vw, alsmede Deel C, Hoofdstuk XXXI, van deze circulaire), en tevens in gevallen waarin de vreemdeling door gewijzigde omstandigheden in de gelegenheid is om zich zonder gevaar voor vervolging buiten Nederland te vestigen (art. 15, derde lid, Vw). Dit laatste

- kan -

kan zich bijvoorbeeld voordoen bij verandering **van** regime in het land van herkomst van de **vreemdeling**. Heeft deze echter dringende redenen, voortvloeiende uit **vroegere** vervolging, om geen gebruik te maken van de gelegenheid tot terugkeer naar dat land, dan kan de toelating **als** vluchteling niet op vorenbedoelde grond worden ingetrokken (art. 15, derde lid, slot, **Vb**). **Grond** voor intrekking zal echter onder meer wel bestaan indien de vreemdeling vrijwillig wederom de bescherming inroept van het vluchtland, indien hij zijn **oorspronkelijke** nationaliteit vrijwillig heeft herkrepen of indien hij een andere nationaliteit heeft verkregen en de bescherming geniet van het land, waarvan hij de nieuwe nationaliteit bezit. Voorts zal er grond voor intrekking der vergunning bestaan in de gevallen waarin de vreemdeling zich buiten Nederland vestigt, hetzij in het land van herkomst, hetzij in een derde land. In dit verband zij opgemerkt dat de Wet geen bepaling kent krachtens welke een toelating als vluchteling van rechtswege vervalt, indien de houder zijn hoofdverblijf buiten Nederland vestigt. (Zoals bekend vervalt een vergunning tot vestiging wel van rechtswege op deze grond - art. 14, tweede lid, **Vw**).

voorstel aan
de **Minister**
van Justitie.

Indien het hoofd van plaatselijke politie van oordeel is dat er gronden aanwezig zijn tot intrekking van een toelating als vluchteling, doet hij daaromtrent een gemotiveerd voorstel aan de Minister van Justitie, onder vermelding van de gegevens welke voor de beoordeling van de zaak van belang kunnen zijn. Uit het voorstel moet - voor zover van belang - mede blijken hoe de gezinssamenstelling is en welke mogelijkheden de vreemdeling met het oog op zijn toelating tot een ander land heeft. Bij het voorstel wordt overgelegd een afzonderlijk rapport, houdende het verhoor van de vreemdeling omtrent de feiten, op grond waarvan het voorstel wordt gedaan. Aan de vreemdeling moet bij dit verhoor de gelegenheid worden gegeven om feiten of omstandigheden te noemen, welke naar zijn mening bij de beslissing op het voorstel in aanmerking moeten worden genomen. Deze feiten en omstandigheden moeten in het rapport worden vermeld. Tevens moet uit het

- rapport -

rapport blijken of en, in bevestigend geval, welke bezwaren de vreemdeling tegen intrekking van de toelating als vluchteling heeft aan te voeren. Indien de vreemdeling verzoekt bepaalde door hem genoemde personen, wier verklaring te zijnen gunste kan strekken, mede te horen, ware aan dit verzoek zoveel mogelijk te voldoen. De verklaringen van deze personen dienen dan mede in het rapport te worden opgenomen.

Wordt het voorstel gedaan op een der in art. 14, eerste lid, onder **b** of **c**, Vw genoemde gronden, dan dient zo mogelijk tevens een gewaarmerkt afschrift van het proces-verbaal, c.q. rapport, hetwelk terzake van de door de vreemdeling begane strafbare feiten werd opgemaakt, bij de stukken te worden overgelegd. Het voorstel wordt, met de bijlagen daarvan, in tweevoud toegezonden aan de bevoegde procureur-generaal, fgd directeur van politie, die één exemplaar van de stukken, voorzien van zijn beschouwingen en advies, doorzendt aan de Minister van Justitie (te adresseren: hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking).

beslissing op
het voorstel

Is de toelating als vluchteling ingetrokken d. n wordt de desbetreffende beschikking in drievoud toegezonden aan het hoofd van plaatselijke politie. Een exemplaar wordt aan de belanghebbende uitgereikt, het tweede exemplaar is bestemd voor de administratie van het hoofd van plaatselijke politie en het derde exemplaar wordt, nadat daarop de datum en wijze van uitreiking is aangetekend, zo spoedig mogelijk teruggezonden aan de Minister van Justitie. Een vierde exemplaar wordt toegezonden aan de bevoegde procureur-generaal, fgd. directeur van politie. Het aan de vreemdeling uitgereikte document als bedoeld in bijlage 5 **b**, VV wordt door het hoofd van plaatselijke politie ingehouden.

In gevallen waarin de intrekking van de toelating als vluchteling tot gevolg heeft dat de vreemdeling (eventueel met zijn gezin) ons land moet verlaten, zal de Minister van Justitie aan het hoofd van plaatselijke politie tevens de ingevolge art. 23, derde lid, Vw vereiste last tot uitzetting geven.

Overigens behoeft intrekking van een toelating als vluchteling niet steeds te betekenen dat de vreemdeling uit Nederland

- dient -

dient te worden verwijderd. Met name indien de intrekking plaats vindt op de grond dat voor de vreemdeling door gewijzigde omstandigheden niet langer gevaar voor vervolging bestaat in het land waaruit hij afkomstig is, zal er veelal geen bezwaar tegen bestaan, dat hij zijn verblijf hier te lande onder een andere titel, hetzij een vergunning tot verblijf, hetzij een vergunning tot vestiging, voortzet. Hij zal dan in de gelegenheid dienen te worden gesteld om een verzoek om een zodanige vergunning in te dienen. In voorkomende gevallen zal de Minister van Justitie daaromtrent nadere aanwijzingen geven.

Van een beschikking tot intrekking van een toelating als vluchteling kan de vreemdeling herziening vragen aan de Minister van Justitie (zie de artt. 29, eerste lid, aanhef en onder d, en 30 Vw, alsmede art. 16 Vv). De indiening van zulk een verzoek heeft ingevolge art. 32, eerste lid, Vw schorsende werking ten aanzien van de uitzetting van de vreemdeling.

Maakt deze van de gelegenheid tot het vragen van herziening gebruik, dan wordt het identiteitspapier (bijlage 5b, W) van de betrokkene niet ingehouden, doch wordt daarin de bij art. 45, derde lid, W bedoelde aantekening gesteld.